

Politika

Portugāle ir parlamentāra republika ar daudzpartiju sistēmu. Valdības galva ir premjerministrs. Izpildvaru īsteno Ministru kabinets. Likumdevēja funkcijas pilda gan valdība, gan Republikas Asambleja. Kopš 1975. gada valdošās partijas ir sociāli demokrātiskā Sociālistu partija un liberāli konservatīvā Sociāli Demokrātiskā partija. Tiesu vara ir neatkarīga no izpildvaras un likumdevēja varas.

Izpildvara

Prezidentu ievēl uz pieciem gadiem tiešās, vispārējās vēlēšanās. Prezidents ir bruņoto spēku virspavēlnieks. Pamatojoties uz vēlēšanu rezultātiem prezidenta pienākumos ir premjerministra un Ministru kabineta apstiprināšana; viņš var atbrīvot no darba premjerministru un atlaist asambleju, sasaukt ārkārtas vēlēšanas, apturēt un nosūtīt likumdošanas aktus caurskatīšanai parlamentā un pasludināt karastāvokli.

Valsts padome ir prezidentāla padomdevēja institūcija, kuras sastāvā ir sešas amatpersonas, bijušie prezidenti, pieci asamblejas un pieci prezidenta izraudzīti pārstāvji.

Valdību vada prezidenta iecelts premjerministrs, kas izveido Ministru kabinetu. Valdība sastāv no premjerministra, ministriem un valsts sekretāriem. Jaunā valdība izstrādā politikas pamatnostādnes un ar tām iepazīstina asambleju.

Likumdevēja vara

Republikas asambleja ir vienpalātas parlaments, kura sastāvā ir 230 deputāti. Tos ievēl uz četriem gadiem vispārējās vēlēšanās pēc proporcionālās pārstāvniecības sistēmas.

Tiesu vara

Valsts Augstākā tiesa ir pēdējā tiesu instance. Atsevišķas tiesas ir kara, administratīvā un saimnieciskā tiesa. Konstitucionālā tiesa, deviņu tiesnešu sastāvā, izskata likumdošanas aktu atbilstību valsts konstitūcijai.

Tieslietas administrē gan parastās, pirmās instances tiesas, gan speciālās tiesas, ieskaitot, konstitucionālā tiesa, Augstākā Lisabonas justīciju tiesa, kuras sastāvā ir prezidents un aptuveni 60 tiesneši, un piecas apelācijas tiesas.

Tiesu vara ir neatkarīga. Portugāles pilsoņu aizsardzību garantē konstitūcija un tajā noteiktās pilsoņu un politiskās pamattiesības. Ombuds, ko ievēl Republikas Asambleja uz četriem gadiem, ir galvenais pilsoņu tiesībsargs.